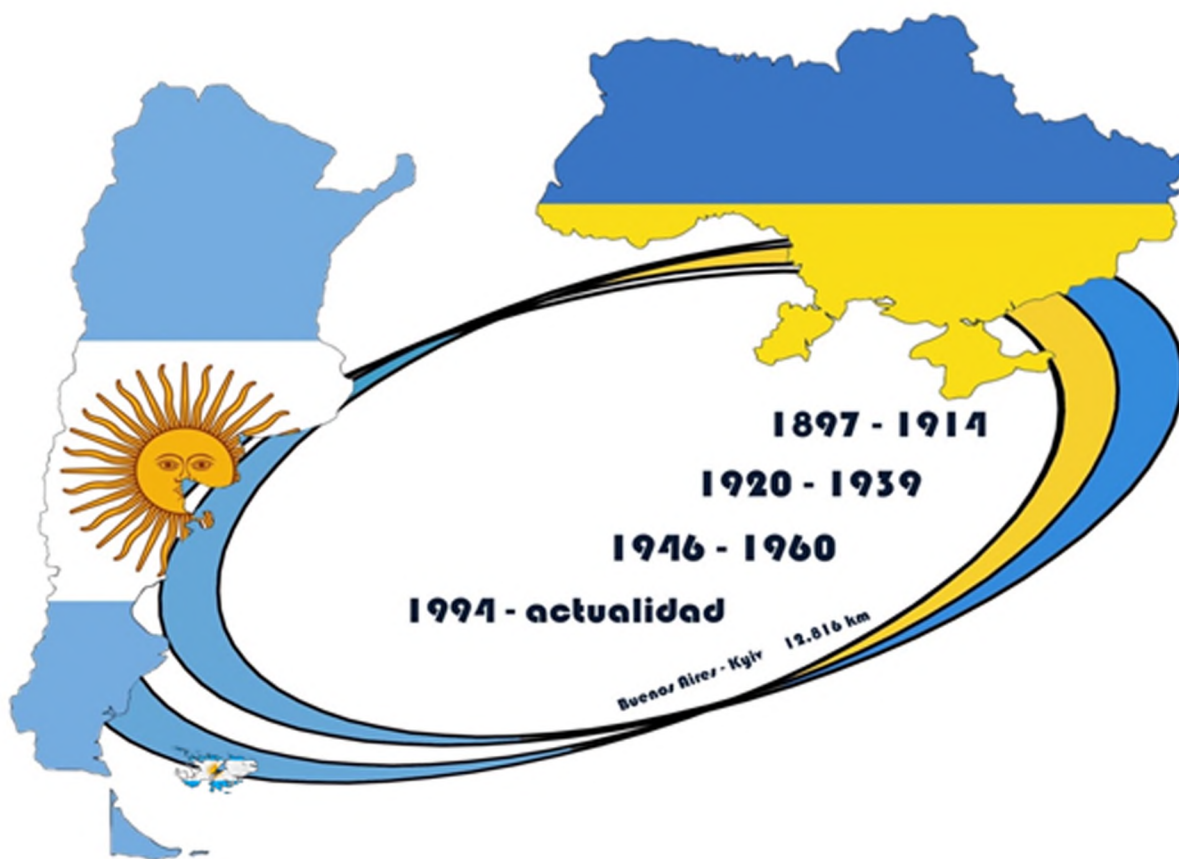

Embajada Argentina
en Ucrania

«У ПОШУКАХ МОГО КОРИННЯ»

№ 9

Вступне слово

Я рада вітати вас на сторінках цифрового інформаційно-періодичного видання «У пошуках мого коріння», підготовленого Посольством Аргентинської Республіки в Україні з метою ознайомлення з видатними особистостями в науковій, підприємницькій та культурній діяльності Аргентини, які є українцями за походженням та/або чие родинне коріння пов'язане з українськими містами.

Історія міграції українців до Аргентини розпочалася наприкінці XIX століття, внаслідок чого утворилася громада, яка вважається сьомою у світі за чисельністю українською діаспорою, що за приблизними оцінками налічує 350 000 українців, представників кількох поколінь.

Можна виокремити чотири головні хвилі міграції українців, які прибули до нашої країни, що охоплюють періоди: 1897-1914, 1920-1939, 1946-1960 роки та з 1994 року до нині. Попри те, що раніше були зареєстровані поодинокі випадки прибуття українців до Аргентини, вважається, що перша організована хвиля української імміграції відбулася у 1897 році до міста Апостолес провінції Місьйонес.

Незважаючи на офіційні дані, було виявлено декілька українських родин, а саме з міста Кам'янця-Подільського, які прибули до Аргентини в серпні 1889 року і заснували в аргентинській провінції Санта-Фе першу єврейську сільськогосподарську колонію Мойсес-Віль.

Кожна з цих хвиль дала Аргентині багато цінних особистостей, оскільки як видатні люди, так і ті, хто залишилися невідомими для широкого загалу, - всі вони своєю працею, зусиллями, творчістю, цінностями та знаннями зробили значний внесок у формування сучасної Аргентини.

Слава про щедру гостинність Аргентини досягла далекої Східної та Центральної Європи. Наша країна відкрила свої двері для потужних та плідних хвиль міжнародних міграційних процесів.

Важливо відзначити роботу, яку виконують організації української діаспори в Аргентині задля збереження українських традицій та цінностей у нашій країні.

Наразі Українська центральна репрезентація (RCU) (www.rcukra.com.ar), яку очолює відомий нейрохірург та Почесний консул України в провінції Буенос-Айрес доктор Педро Лирик (<http://lylyk.com.ar/>), об'єднує понад 30 асоціацій української діаспори, основними членами яких є Українське культурне товариство «ПРОСВІТА» (www.prosvita.org) на чолі з архітектором Хорхе (Юрієм) Данилишиним та Українське товариство «ВІДРОДЖЕННЯ» під керівництвом Віктора Будзінського.

Українська палата торгівлі і промислу в Аргентині (CAUCI) (www.cauci.com.ar), яку очолює пан Олег Яхно, відповідає за просування двостороннього бізнесу з моменту свого заснування у 1992 році.

Команда Посольства Аргентинської Республіки в Україні

Заглиблюючись в історію Аргентини, можна дізнатись про українців та їхніх нащадків, які досягли успіху в різних професійних галузях на національному, регіональному та міжнародному рівнях.

Серед таких особистостей варто згадати біохіміка та лауреата Нобелівської премії з медицини Сесара Мільштейна, піаністку Марту Аргеріх, музиканта-фольклориста Орасіо Еухеніо «Чанго» Спасюка, поетесу Алехандру Пісарник, письменника Сесара Тьемпо, актора й музиканта, члена музично-гумористичного гурту «Les Luthiers» Маркоса Мундстока, засновників та власників комплексів по вирощуванню та переробці мате «Росамонте» Деметрію Гренюка та «Романсе» Мігеля Хосе Герулу, автора публікації про українську громаду «Наші люди» Хорхе Баланду, олімпійського призера Педро Стецюка, метеоролога Надію Зинченко, біохіміка та вірусолога Пабло Голдшмідта, демографа-дослідника української діаспори, випускника Університету Буенос-Айреса Олега Воловину, колишнього футболіста Хосе Чатрука, футбольного тренера Хосе Нестора Пекермана.

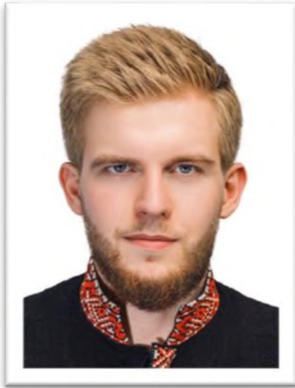
Розповіді, опубліковані у цьому виданні за згодою наших героїв, не є вичерпними, а натомість прагнуть передати різноманіття життєвого досвіду респондентів, відомих на міжнародному рівні особистостей української громади, що мали значний вплив на розвиток аргентинського суспільства та відображають плідні зв'язки між Аргентиною та Україною.

Цей інформаційний бюлетень є відкритою, міжрелігійною, всеохоплюючою ініціативою, до якої можуть долучитися нові діячі української громади в Аргентині. Я вітаю всіх зацікавлених взяти участь у наступних випусках бюлетеня та запрошую надсилати свої історії, спогади та досвід на електронну адресу eucra@mrecic.gov.ar.

З найкращими побажаннями,

Елена Летісія Мікусінські

Передмова від Народного депутата України Святослава Юраша

Депутат Святослав
Юраш

Голови підкомітету з питань зв'язків і захисту прав та інтересів українців за кордоном Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва

2020-ті роки мають стати особливими у відносинах між Україною та українською діаспорою. Наші громади у містах та містечках Аргентини вже більше ніж за сто років заклали підвалини для особливих відносин між нашими державами.

Ми вже давно не незнайомці, а скоріш старі приятелі. Незважаючи на тисячі морських миль між нами, наші народи стали сусідами. Українці та аргентинці живуть на одних вулицях, слухають схожу музику та їх діти грають на тих самих майданчиках.

Мене завжди захоплював феномен діаспори. Однаково величним є і та сміливість, яку проявили емігранти при подоланні всіх труднощів, пов'язаних із переселенням, і доброта та щирість народу, який їх прийняв. І у свій час аргентинський народ неодноразово сприяв нам, іноземцям з іншого континенту, у пошуках прихистку, роботи та, найголовніше свобод. Не отримавши землю в Україні, ми отримали змогу обробляти її в Апостолесі. Тікаючи від політичних переслідувань, нам надали свободу слова, і ми почали друкувати «Українське слово». Рятуючи своїх дітей від економічного занепаду, ми змогли віддати їх в аргентинські школи та університети міста Беріссо. Для 300 000 тисяч українців Аргентина стала землею можливостей і розвитку. І таким чином ще з кінця XIX століття аргентинці роблять все можливе задля збереження наших традицій, мови та віри.

Відносини Буенос-Айреса та Києва мають 300 000 тисяч можливостей, мостів та історій дружби. Закордонні українці Аргентини є найкращими послами України у всіх сферах без виключень. Від медицини і до спорту, вони пишуть історії одночасно двох країн, які так далеко один від одного на політичній мапі, але поряд за спільними ідентичностями. Адже бути сусідами, знаходячись на різних континентах, - це диво, яке стало можливим завдяки гостинності аргентинського народу та сміливості українських емігрантів.

Нове покоління українських дипломатів та політиків має вибудувати особливі відносини із українською діаспорою в Аргентині. Про неї мають більше писати в підручниках з історії, нові освітні програми обміну мають створитися між університетами обох країн, глибше співробітництво повинне вибудуватися у царині культурної дипломатії. Без перебільшення, Українська держава має створити всі можливості для діаспори та її легкого відвідування України, вивчання історії та, особливо, мови. Адже українці – це велика сім'я, що живе на кожному континенті, і ми маємо знати більше про своїх родичів.

Особливі можливості для подальшої співпраці існують, вочевидь, у сферах сільського господарства, медицини та ІТ. Це ті три базові площини, що є однаково важливими для

наших країн і на яких можна створити спільну візію двосторонніх відносин. У розроблені дорожньої карти спільного майбутнього Аргентини та України мають брати участь, перш за все, українські сім'ї міст та селищ нашого латиноамериканського друга та партнера. Така карта мала б включати в себе їх досвід, знання та бачення можливостей та викликів: від питань поглиблення торгівлі і до зусиль щодо зменшення викидів CO₂ у атмосферу.

Для кожного з українців історія діаспори є особливо надихаючим прикладом віри в себе, сміливості та гостинності. Це історія про свободу, втрачену на Батьківщині, та знайдену у новій країні. І наша вдячність аргентинському народу за таку допомогу має бути закарбована у конкретних прикладах співробітництва, яке буде покращувати життя обох народів.

Святослав Юраш*

Народний депутат Верховної Ради України

**Святослав Юраш - Народний депутат Верховної Ради України IX скликання з серпня 2019 року, обраний по загальнодержавному багатомандатному округу за списком політичної партії "Слуга народу". Голова підкомітету з питань зв'язків і захисту прав та інтересів українців за кордоном Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва. Глава Постійної делегації у Парламентській асамблеї ГУАМ, заступник члена Постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї ЄС - Східні сусіди (ПА ЄВРОНЕСТ), керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Республікою Індія, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Федеративною Республікою Бразилія, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Ірландією, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Румунією, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Державою Ізраїль, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Японією, секретар групи з міжпарламентських зв'язків з Сполученими Штатами Америки.*

СЕСІЛІЯ РОТ

Сесілія Рот

Акторка Сесілія Едіт Ротенберг Гуткін (народилася в Буенос-Айресі 8 серпня 1956 року) - всесвітньо відома аргентинська актриса кіно, театру і телебачення.

Володарка численних нагород, серед яких дві премії «Гойя» та «Європейський кіноприз».

Батько Сесілії Абраша Ротенберг, який народився в Україні, приїхав до Аргентини в дитинстві разом зі своєю матір'ю до батька, що мешкав у Буенос-Айресі. Ми окремо говоритимемо про надзвичайну постать батька Сесілії та його визначу професійну діяльність, наразі лише зазначимо, що він закінчив університет, економіст за фахом, плідний письменник, редактор та журналіст. Мати Сесілії Діна Гуткін Сапоснік (Діна Рот) була відомою співачкою. Діна народилася в місті Мендоса, а її дитинство пройшло в Сантьяго-де-Чилі.

Брат Аріель Рот є видатним музикантом і проживає в Іспанії.

Сесілія Рот розпочала свою акторську кар'єру в Аргентині, в 1976 році оселилася в Іспанії, рятуючись від військової диктатури. У 1989 році Сесілія одружилася з Гонсало Хілем. Подружжя розлучилося в 1992 році. Пізніше вона вийшла заміж за аргентинського співака та пісенника Фіто Паеса. У пари є син.

Сесілія Рот тріумфувала в іспанському кіно з перших своїх кінематографічних робіт: «Зелені луки» Хосе Луїса Гарсі, «Несамовитість» Івана Сулуети та «Лабіринт пристрастей» Педро Альмодовара.

У Сесілії великий перелік фільмів різноманітного тематичного спектру: «Місце у світі» та «Мартін (Аче)» режисера Адольфо Арістарайна, також її головна роль у стрічці Альмодовара «Все про мою матір». Фільми цих режисерів принесли їй премії «Гойя» за найкращу жіночу роль.

На телебаченні Сесілія знялася у серіалі «Заради кохання» разом з Арнальдо Андре та Марітою Баллестерос, у фільмах «Дев'ять місяців» і «Лаура і Зое» вона працювала із Сусу Пекораро, в «Епітафії» її партнерами були Хуліо Чавес і Леонардо Сбараглія, у серіалі «Поводься зі мною добре» - Хуліо Чавес.

Сесілія з Педро Альмодоваром та Антоніо Бандерасом на зйомках фільму «Біль і слава»

Окрім приголомшливої кар'єри в кіно і на телебаченні, вона з великим успіхом виступала на театральних сценах Аргентини та Іспанії. У період з 2013 до 2014 року Сесілія працювала над виставою Філіппа Бласбенда «Порнографічні стосунки» у парі з Даріо Грандінетті.

Вона є членом-засновником Академії кінематографічних мистецтв і наук Аргентини, другим віцепрезидентом її першої Ради директорів.

Плідний професійний здобуток Сесілії включає:

Кінематографічні роботи

Не чіпайте дівчину (1976)
Швидко вирости (1977)
Несамовитість (1979)
Зелені луки (1979)
Родина, добре, дякую (1979)
Пепі, Люсі, Бом та інші дівчата (1980)
Пепе, не чіпай мене (1981)
Лабіринт пристрастей (1982)
Нескромні чари розпусти (1983)
Що я зробив, щоб заслужити це? (1984)
Таємний сад (1984)
Кохання Кафки (1988)
Я, найгірше творіння з усіх (1990)
Жити мертвою (1991)
Місце у світі (1991)
Мартін (Аче) (1997)
Попіл раю (1997)
Все про мою матір (1999)
Друга шкіра (2000)

Ніч із Сабріною Лав (2000)
Антигуа, моє життя (2000)
Приватне життя (2001)
Камчатка (2002)
Дочка людоїда (2003)
Настануть інші дні (2005)
Диван-ліжко (2006)
Порожнє гніздо (2008)
Шлюб (2012)
Закохані пасажири (2013)
Години (2016)
Хлібні крихти (2016)
Ангел (2018)
Біль і слава (2019)
Втікач (2019)
Сімейні злочини (2020)
До неба туди-назад (2020)
Чорний пляж (ТВА)

Телевізійні роботи

Дев'ять місяців (1994 – 1995) El trece
Епітафії (2004 – 2009) HBO
Відчайдушні домогосподарки (2006) El trece
Поводься зі мною добре (2009) El trece

Обранець (2011) Telefe
Пакт (2011) América TV
Терапія (третій сезон) (2014) Televisión Pública Argentina
Причал (2019) Movistar+

Історія одного клану (2015) Telefe

Супер Макс (2017) Rede Globo / Televisión
Pública Argentina

Міжнародні (2020) Telefe

Лоренцо Ферро, Педро Альмодовар, Сесілія Рот та Луїс Ортега
під час Канського кінофестивалю

Інтерв'ю з пані Сесілією Рот, яке провела пані Посол Елена Летісія Мікусінські 14 січня 2021 року

Сесілія Рот
Фото: @abrasharotenberg

«Я розповім вам кілька історій, які закарбувалися в моїй пам'яті. Насамперед хочу зазначити, що моя бабуся, мати мого батька, досконально володіла українською мовою. Опанувавши іспанську, вона припинила розмовляти українською мовою, оскільки їй не було з ким спілкуватися. Напевно, мій батько розкаже вам про це точніше. Він сам почав говорити іспанською, щоб з нього не глузували, адже батько був іммігрантом, як і багато інших італійців, іспанців тощо.

Я пам'ятаю неперевершені страви моєї бабусі. Вона чудово готувала. На жаль, ані мама, ані батько, ані я - ми не навчилися цьому мистецтву, отже, кулінарна традиція, пов'язана з Україною, була втрачена в моїй родині.

Я зберігаю дуже гарний спогад про свою бабусю. Вона покинула Україну з моїм батьком у 1936 році, щоб вирушити до Аргентини. Це сталося перед Другою світовою війною. Мій дідусь приїхав у Буенос-Айрес шістьма роками раніше. Мій батько не пам'ятав свого батька, оскільки той поїхав, коли йому було лише кілька місяців.

Нарешті в Аргентині сім'я возз'єдналася, відновивши зв'язок між батьком і сином. Стосунки між ними завжди були дуже особливими.

Вважалося, що всі брати моєї бабусі, а у неї їх було шестеро, загинули під час війни, адже жодної інформації про них не було. Однак у 1963 році бабуся отримала листа, який було відправлено з Радянського Союзу, де йшлося про те, що всі її рідні живі. Тож вони вирішили з моїм батьком поїхати до Радянського Союзу, щоб з ними зустрітися. Їм довелося пройти нескінченні процедури отримання дозволу на в'їзд в Україну, яка на той час входила до складу Радянського Союзу. Мій батько зміг повернутися до свого коріння, возз'єднатися зі своєю родиною. Я пам'ятаю, як мою бабуся приголомшила ця новина, адже майже 32 роки вона жила з думкою, що у неї немає родини, і ось їй вдалося з усіма рідними знову зустрітися. Бабуся подорожувала до родичів одна, потім - з моїм батьком, отже, сімейні зв'язки налагодилися.

Сесілія Рот із братом
Аріелем Ротом
Фото: @ceciroth

Пізніше одна з двоюрідних сестер батька змогла відвідати його в Іспанії, де він на той час перебував. Деякі наші родичі емігрували до Канади, США, кожен обрав свій шлях. Ця історія стала знаковою для мене, оскільки я була дуже маленькою, коли це сталося. Для мене все було, наче в казці, де здійснилася мрія, ніби події розгорталися у фільмі з непередбачуваним кінцем. Захоплююче єднання і сприйняття нової реальності, після того як моя бабуся 32 роки була впевнена, що вона одна, що ні з ким її не поєднують жодні сімейні зв'язки, аж раптом виявляється, що всі її родичі живі. Вони сумували за нею, хотіли її знайти і побачити. Моя бабуся була старшою у сім'ї, вони були сиротами, оскільки їхні батьки померли дуже молодими, отже, моя бабуся піклувалася про своїх братів. Після багатьох років пошуків вони змогли її знайти, їхня відданість і наполегливість перемогли, зважаючи на те, що вони й гадки не мали, де вона перебувала.

Сесілія Рот із батьком
Абрашею Ротенбергом
Фото : @ceciroth

Батько навіть написав книжку на цю тему: «Останній лист із Москви», деякі з них жили в Москві, хоча походили з України. Я глибоко вражена цією історією, цим родинним возз'єднанням.

Крім того, мої родичі є українськими євреями, отже, українські коріння змішалися з єврейськими. Це був час великої бідності в Україні, страви готувались з того, що було під рукою. В Аргентині я пам'ятаю, як бабуся готувала буряковий суп «борщ», який мені дуже подобався. Додавалося трохи сметани, його можна було їсти гарячим або холодним. Вона робила такий рис, який не був насправді рисом, це був злак, який називався «пшенична каша». Дуже було смачно. Тепер, коли моєї бабусі немає, я більше не маю можливості куштувати ці типові продукти. Коли після COVID я поїду до України, то з радістю згадуватиму смаки свого дитинства.

Наше прізвище Ротенберг німецького походження, яке означає «червона гора», воно не має ані українського, ані російського коріння, хоча декілька

поколінь моїх пращурів жили в Україні. Пізніше моя бабуся переїхала працювати до містечка біля Уральський гір, яке тоді називалося Магнітогорськ, де умови життя були дуже суворими.

Бабуся була вчителькою, працювала з дітьми, їздила до Москви на заробітки, бо їй потрібно було зібрати гроші, щоб мати можливість емігрувати до Аргентини. Мій дідусь, її чоловік, зміг надіслати їй квиток із Буенос-Айресу за сім років. Коли вони прибули в Буенос-Айрес, лише тоді він побачив свого сина, якому було вже майже вісім років. Як я вже згадувала раніше, мій дідусь поїхав, коли моєму батькові було кілька місяців. Дідусь вирішив відправитися до Буенос-Айресу, бо там жив його брат, який запропонував йому створити спільну компанію. Вони заснували компанію з виробництва плащів та парасольок, побудували дім поруч, де мешкала вся родина. Коли мої батьки одружилися, вони жили у цьому домі разом із моїми бабусяю і дідусем по матері, цей будинок поєднувався з магазином і фабрикою. Мій дідусь та його брат мали дуже дивні стосунки, вони спілкувалися між собою через своїх дружин, оскільки багато сварилися, але при цьому залишалися партнерами. Вони були дуже працьовитими.

Після семи років розлуки з чоловіком цей новий етап життя для моєї бабусі, молодой жінки 25 – 26 років, був справжнім випробуванням.

Однією із сімейних історій, яку згадує мій батько після прибуття до Аргентини, це відчуття комфорту, адже він мав свою окрему кімнату, раніше батько завжди спав у кімнаті разом із усіма дітьми. Його містечко Теофіполь було невеликим, родина мого діда вважалася заможною, бо мала корову, коня та козу, вона займала привілейоване місце в межах містечка, маючи більше можливостей виробляти власні продукти харчування та споживати їх.

Деякі родичі залишилися. Мій батько розповість про це краще за мене. Родина емігрувала до різних країн, я не знаю, чи залишився хтось із них в Україні, чи всі оселилися в Москві, я насправді цього не знаю, але розумію, що родичі мешкають у тій частині світу.

Сесілія Рот і Абраша Ротенберг
Фото: @abrasharotenberg

Сесілія Рот із сином Мартіном
та батьками Абрашею
Ротенбергом та Діною Рот
Фото: @ceciroth

Мій батько підтримує контакти з деякими з них через Facebook, вони шукали його і знайшли. Ротенберги є в Україні, Росії та Німеччині, з деякими з них ми підтримуємо зв'язок.

Я маю бажання відвідати Україну, адже дуже хочу знати, де народився мій батько, дізнатися про походження моєї родини. Я з нетерпінням чекаю цього. Сподіваюся, це станеться, можливо, я представлятиму фільм на фестивалі або це буде просто подорож».

РОКСОЛАНА ГНАТЮК

Роксолана Гнатюк

Лікарка-психіатр, кандидат медичних наук із психіатрії (Ph.D.), письменниця та художниця

Роксолана Гнатюк з дитинства малювала, закінчила Тернопільську художню школу. Її графічні роботи прикрашали виставкові зали, стали ілюстраціями до журналів та книжок, серед яких «Нація золотих комірців». Психоінформаційна концепція України Ігоря Каганця, серія посібників для дитячого розвитку «Сховалася буква», «Сховалася цифра», «Hidden letter». Свого часу вона була наймолодшою художницею, що мала персональну виставку малюнків у Тернопільському обласному художньому музеї.

Роксолана Гнатюк закінчила Тернопільську Українську гімназію ім. І. Франка, а згодом - Тернопільський національний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського. Навчалася в магістратурі та аспірантурі цього вишу. Упродовж навчання брала активну участь у науковій роботі університету. Захистила кандидатську дисертацію в Харківській медичній академії післядипломної освіти МОЗ України на тему «Вихід неврастенії та дисоціативних невротичних розладів». Працювала на посаді доцента кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології Тернопільського національного медичного університету. Теми наукових досліджень: асиметрія мозку, ліворукість, невротичні розлади, міжособистісні взаємовідносини, психологічні особливості та розвиток дітей, арт-терапія та дельфінотерапія. Авторка численних статей (понад 100), серед яких посібник «Підготовка ліворукої дитини до письма» та монографія «Асиметрія мозку та ліворукість», написана у співавторстві. Має наукові винаходи. Член Української спілки психотерапевтів (УСП).

10 років тому переїхала до Аргентини. Навчалася в магістратурі з психоаналізу в Аргентинському університеті ім. Джона Кеннеді.

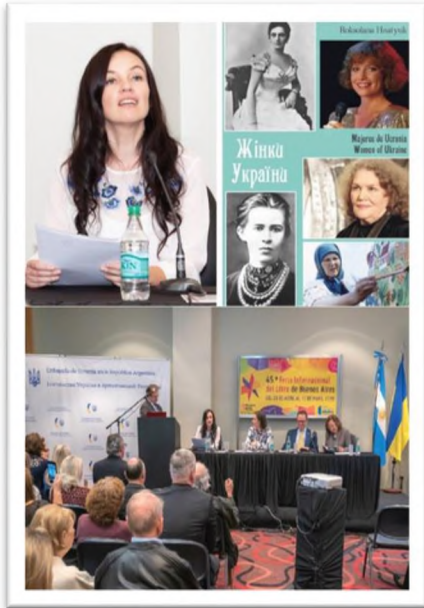
Публікувала свої статті для «Голосу Америки» та сайту mind.ua, а також для українського суспільно-політичного тижневика «Дзеркало тижня», українських журналів «Ліки України», «Мистецтво лікування», «Health.Medix», «Домашній очаг (Україна)», «Единственная», «Teenager», «Здоров'я жінки», «Жінка»,

Роксолана Гнатюк зі своїм старшим сином на Софійській площі, Київ

«Pro Cosmetology», американського журналу «The Health Magazine – Health», популярного аргентинського часопису «Caras».

Авторка книжок «Україна - її ідентичність та культура» (Буенос-Айрес, 2018 рік) та «Жінки України» (Буенос-Айрес, 2019 рік). Ці книжки вийшли завдяки підтримці Почесного Консульства України в провінції Буенос-Айрес та особисто Почесного консула, Голови Української центральної репрезентації в Аргентинській Республіці, професора, доктора Педро Лилика.

Презентація книжки «Жінки України» на 45-ому Міжнародному книжковому ярмарку в Буенос-Айресі 10 травня 2019 рік

«Україна - її ідентичність та культура» - це перша книжка, яка була видана в Аргентині українцями, зокрема Почесним Консульством України в провінції Буенос-Айрес. Книжка вийшла трьома мовами: іспанською, українською та англійською, вона спрямована на широке коло українських та аргентинських читачів, особливо нащадків українців четвертого та п'ятого поколінь. Ця праця описує найцікавіші факти про Україну, про її символи (вишиванка, писанка, бандура, калина тощо), про історичні постаті, серед яких Ярослав Мудрий, Володимир Великий, Тарас Шевченко та інші. Ця книжка була передана в дар Посольству Аргентинської Республіки в Києві 22 серпня 2018 року. Книжка «Україна - її ідентичність та культура» навіть є в бібліотеці Української наукової антарктичної станції «Академік Вернадський».

«Жінки України» - це книжка про досягнення українських жінок, про неперевершені фігури від королеви Франції Анни Ярославни до Квітки Цісик з Нью-Йорку. У творі згадуються великі письменниці української літератури, як-от Леся Українка та одна з провідних постатей покоління шістдесятників Ліна Костенко. Також в книжці описані життєві історії Лідії Макарухи-Іваницької та Галини Андреадіс. Обидві народилися в Україні, емігрували у дитячому віці та стали відомими в Аргентині. Лідія Макаруха була блискучою аргентинською лікаркою та громадською діячкою, а Галина Андреадіс - відомою концертно-камерною співачкою.

Презентація книжки «Жінки України» відбулася 10 травня 2019 року на ювілейному 45-тому Міжнародному книжковому ярмарку в Буенос-Айресі в межах конференції «Україна - це Європа».

Одна з останніх робіт Роксолани Гнатюк - це методичний посібник «Моторні рученята: злагоджений розвиток півкуль головного мозку», видавництво «Мандрівець» (Тернопіль, 2020 рік). Це

Роксолана Гнатюк із Послом України в Аргентині (2013 – 2019 роки) паном Юрієм Дюдіним та Почесним консулом, Головою Української центральної репрезентації в Аргентинській Республіці, професором, доктором Педро Лиликом

новинка для діток дошкільного віку, які навчаються писати, а також для першокласників. Цей посібник містить вправи для малювання симетричних зображень, які допоможуть малюнкам гармонійно розвивати півкулі головного мозку. У ньому також були використані малюнки авторки.

Авторка пізнавального фотопроєкту «My Beautiful city - Buenos Aires», основною метою якого є показати світові красу Аргентини та Буенос-Айреса. Роксолана Гнатюк мріє зробити фотовиставку про Буенос-Айрес, а згодом і написати книжку.

Михайло Гнатюк, батько Роксолани, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри оперативної хірургії та клінічної анатомії Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, двічі декан медичного факультету, завжди всіма своїми помислами та всім серцем підтримував проекти доньки. Також всіляко сприяла інтелектуальному зростанню Роксолани і її мама, Лілія Гнатюк (Павлова), лікарка, яка обіймала посаду головного терапевта Департаменту охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації.

Про батьків:

Я – лікар в третьому поклінні. Мої батьки - лікарі, також лікарями були мої дідусь та бабуся по маминій лінії. Мій дідусь Антін Павлов був талановитим хірургом, а бабуся Ніна Павлова (Мокрецька) – прекрасним акушером-гінекологом.

Роксолана Гнатюк зі своїми дітьми
Сильвестром, Себастьяном та
Стефанією

знайшли своє місце у суспільстві. Хочу, щоб вони пам'ятали про своє коріння і мали цікаве та активне життя.

Про медицину:

Я обрала своєю спеціальністю психіатрію, тому що для мене завжди була і є дуже цікавою

Роксолана Гнатюк зі своїми
дітьми Себастьяном та
Стефанією

Дід батька теж був лікарем. Він закінчив Віденський університет ще за панування Австро-Угорщини. Був військовим лікарем під час Першої світової війни. На жаль, він зник безвісти, родина так і не знає, що з ним трапилося. Мій батько, якого назвали Михайлом на честь дідуса, хоч ніколи не бачив його, але вирішив, як і він, стати лікарем.

Про дітей:

Я – єдина дитина у своїх батьків. Але у мене є троє дітей: Сильвестр, Себастьян та Стефанія. Я би хотіла, щоб у них залишилися приємні спогади про їхнє дитинство, щоб вони вирости щасливими людьми та

людська природа та психіка. Люди вивчають далекий космос та морські глибини, але їхній мозок є малодослідженим. Я планую написати книжки на ці теми.

❖ Чому почала писати про Україну?

Проект Роксолани Гнатюк
«My Beautiful city – Buenos Aires», книгарня «El Ateneo Grand Splendid»

Переїхавши до Аргентини, я дуже сумувала за Україною. Тому почала більше читати про рідну країну, а потім і писати. Мене неймовірно тішить, коли я знаходжу якісь паралелі між Аргентиною та Україною. Наприклад, коли ми подорожували провінцією Неукен, яка розташована в Патагонії, то місцевий гірський пейзаж мені дуже нагадав українські Карпати.

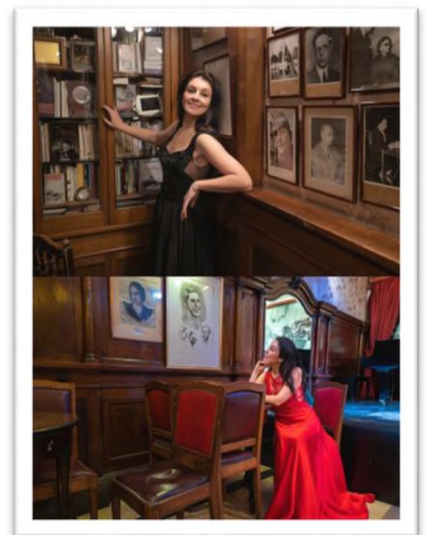
Відома українська оперна діва Соломія Крушельницька народилася на території сучасного Тернополя. У моєму рідному місті є вулиця та музичне училище, які носять її ім'я. Виявилося, що вона працювала в Буенос-Айресі, співала у відомому театрі Колон і називала Аргентину «своєю третьою Батьківщиною». Соломія стала однією з героїнь моєї книжки «Жінки України». Такі зворушливі знахідки надзвичайно гріють мою душу.

Про мій пізнавальний фотопроєкт «My Beautiful city – Buenos Aires».

Коли я жила в Україні, мені майже нічого не було відомо про Аргентину. Я

знала лише те, що тут танцюють танго, п'ють мате та люблять футбол.

Але коли я приїхала сюди, то побачила, що Буенос-Айрес – це одне з найкрасивіших міст світу. Столицю Аргентини не дарма називають «Парижем Латинської Америки», це неймовірно витончене місто з дивовижною європейською архітектурою. Тому я вирішила розказати про це місто і започаткувала проєкт «My Beautiful city – Buenos Aires», роблячи фотосесії у визначних місцях. Я вже побувала в найкрасивішому книжковому магазині світу «El Ateneo Grand Splendid», найдавнішій літературній кав'ярні Буенос – Айреса «Grand café Tortoni», куди випити філіжанку кави заходили Хорхе Люїс Борхес та Карлос Гардель. Я виставляю ці світлини в Інстаграм та на свою сторінку в соцмережі Фейсбук. Пишу коротенькі тексти іспанською, українською та англійською мовами. З часом сподіваюся, що мій проєкт «переросте» у виставку або й цілу книжку... Природа в Аргентині теж казкова, тут є все: і високі гірські вершини, і багатокілометрові пляжі, і тропічні джунглі, густі ліси й розлогі степи, кришталево чисті водоспади. Хочеться показати людям, і тим, які живуть тут, і тим, що далеко, скільки довкола нас краси, як важливо вміти її помічати.

Проект Роксолани Гнатюк
«My Beautiful city – Buenos Aires», «Grand café Tortoni»

❖ Які родинні зв'язки пов'язують Вас з Україною?

Я народилася в Україні, мої батьки та багато друзів живуть в Україні. Маю деякі проекти в Україні.

❖ У якому населеному пункті проживає Ваша родина?

Мої батьки живуть у мальовничому місті Тернополі. Старший син Сильвестр зараз теж живе в цьому місті. Родина мого батька - з Борщівського району Тернопільської області, а батьки мами – з Вінниччини. Із собою в Аргентину я взяла дві свої дитячі вишиваночки. Одну вишивала для мене моя бабуся Ніна, це сорочка в стриманому та елегантному стилі центральної України. Іншу вишивала бабуся Софія – ця вишиваночка барвиста та кольорова, з елементами природи, яка притаманна західній Україні.

Роксолана Гнатюк зі своїми дітьми
Себастьяном та Стефанією

❖ Зберігаєте або пам'ятаєте будь-які традиції?

У мене є колекція вишиваного одягу. Коли я одягаю вишиванку, то відчуваю себе дуже захищеною, ніби мене маленьку обіймає мама. Вишивана сорочка моєї бабусі Софії Гнатюк з Борщівського району Тернопільщини - найдавніша з моєї колекції. Бабуся вишивала цю сорочку ще зовсім молодою дівчиною. Кажуть, що кожна з борщівських вишиванок унікальна, практично не існує двох ідентичних сорочок з цього краю. Є понад 50 різних технік борщівської вишивки. Ці сорочки так густо насичені візерунками, що над одним рукавом майстриня могла працювати понад пів року. Я дуже зраділа, коли у мене народилася донечка, тому що можу їй передати у спадок свою колекцію. Сподіваюся, що вона носитиме цей вишиваний одяг. Мої сини теж мають свої вишивані сорочки.

❖ Чи є українські звичаї, які пов'язують Вас із Вашими предками?

Так, звичайно, у нашої сім'ї є свої звичаї. У ніч з 18 на 19 грудня до моїх дітей приходять святий Миколай і залишає їм подарунки під подушкою. Ми святкуємо Різдво Христове і 24

січня, і 7 грудня, Великдень також святкуємо двічі. Мої діти люблять розфарбовувати писанки до Великодня, як роблять всі дітлахи в Україні. Готуємо українські страви, наприклад, мої діти неймовірно люблять вареники. Особисто я дуже люблю кутю на Святвечір.

Проект Роксолани Гнатюк «My beautiful city – Buenos Aires», цвітіння жакаранди

Цікаво, що в Аргентині на Різдво готують солодкий хліб pan dulce, схожий на українську паску, яку українці випікають до Великодня. А на Великдень тут готується rosca de pascua - круглий аргентинський пасхальний хліб, що символізує вічне життя.

Звичайно, що вдома ми спілкуємося українською мовою. Мій старший син чудово розмовляє українською, молодші дітки – трохи гірше, але ми читаємо казки українською, я співаю дітям українські колискові. Сподіваюся, що незабаром моя молодша донечка заспіває пісню українською спеціально для дідуся та бабусі.

❖ Чи бажаєте поділитися спогадами, які пов'язують Вас з Україною?

Моє дитинство та юність пройшли в Україні. У дитинстві я дуже любила гостювати у моїх дідуся Антона та бабусі Ніни в містечку Гусятин на Тернопільщині. Часто згадую їхній затишний будинок із великим садом навколо. Це був вишневий садок, я неймовірно любила сидіти під вишнею і читати книжки. Часом дідусь просив мене назбирати вишень для вареників, я залізала на дерево і спочатку їла ягоди, а потім вже їх збирала. Досі пам'ятаю, як дідусь чи бабуся кликали мене до будинку, а я сиділа на гілці, зривала вишні та листки лоскотали мені личко. А здвоєні вишеньки можна було повішати собі на вуха, наче сережки.

Інші дідусь та бабуся жили в Борщівському районі. Пам'ятаю, як поїхала до них в гості вперше, як мене вразили величні дністровські краєвиди. Моменти дитинства – це дійсно наші найцінніші життєві митті.

❖ Як Ви вважаєте, чи можливо в майбутньому поживати зв'язки з країною Ваших предків?

Я би хотіла, щоб у нас була можливість частіше відвідувати Україну. Ми були в Україні у вересні 2019 року, молодшим дітям дуже сподобалося. Дуже шкодую, що завжди через заклопотаність або навчання, або роботу, мало подорожувала Україною. У рідному краї є багато цікавих місць, які б я хотіла відвідати й показати своїм дітям. Сподіваюся, що в нас незабаром буде така можливість.

Проект Роксолани Гнатюк «My beautiful city – Buenos Aires»,
цвітіння жакаранди

Доктор ОЛЕГ ВОЛОВИНА

Доктор Олег Воловина

Демограф, дослідник української діаспори. Випускник Університету Буенос-Айреса

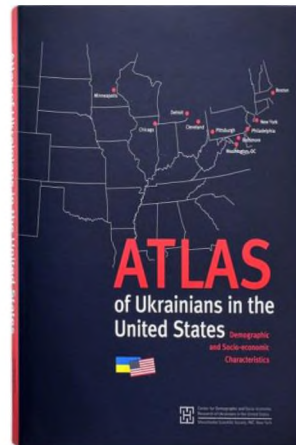
Доктор Олег Воловина народився у Львові, Україна, виріс в Аргентині. Отримав ступінь бакалавра математики в Університеті Буенос-Айреса, ступінь магістра соціології та статистики в Університеті Флориди в Гейнсвіллі, кандидат наук з демографії Браунського університету, постдокторант Вісконсинського університету в Медісоні. Викладав в університетах Флориди, Західного Онтаріо (Канада) та Північної Кароліни в Чапел-Гілл.

Олег Воловина є членом Центру Славістики, Євразії та Східної Європи при Університеті Північної Кароліни в Чапел-Гілл. Останні п'ять років працював над демографією Голодомору 1932-1934 років із командою демографів Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України. Частина цього дослідження була проведена два рази у межах стипендіальної програми Фулбрайт.

Пан Олег також є засновником та директором Центру демографічних та соціально-економічних досліджень українців у США.

Львівська область

Остання публікація Олега Воловини - «Атлас українців у США: демографічні та соціо-економічні характеристики».

Зв'язки між Аргентиною та Україною

«Мені поставили таке питання: що спільного між Аргентиною та Україною? Ці дві країни розташовані на різних континентах, мають абсолютно різні культури та історії, ба більше, їхні назви починаються з першої та майже останньої літери алфавіту. На перший погляд, напрошується логічна відповідь - вони не мають нічого спільного. Але більш глибокий аналіз передбачає іншу відповідь.

Доктор Олег Воловина з Послом Еленою
Летісією Мікусінскі та Консулом Максом
Санчесом Ромеро,

Почнімо з того, що прапори обох країн мають спільний світло-блакитний колір, що символізує небо. Цей символ пов'язаний з великими рівнинами, які охоплюють значну частину кожної країни: аргентинські пампаси та український степ. Обидва простори характеризуються родючою землею, яка складає основу великого сільськогосподарського потенціалу. Україна відома як «житниця Європи», та й Аргентина годує не одну європейську країну. Ці широкі та родючі землі породили два архетипи з багатьма схожими рисами: аргентинський гаучо та український козак. Неприборканий характер, історія битв з ворожими елементами - набігами індіанців в Аргентині та татарськими вторгненнями в Україну - боротьба з гнобительськими урядами, -

долають великі географічні відстані та численні культурні відмінності. Їхні перемоги та поразки були увічнені в аргентинській літературі - «Мартін Ф'єрро» Хосе Ернандеса, а також в українському героїчному епосі - думах (епічних піснях), які оспівують героїзм козаків.

Ще одним елементом, який єднає обидві країни, є велика кількість українських іммігрантів, які зробили свій внесок у розвиток північної Аргентини, зокрема провінції Місьйонес та Чако, та сприяли піднесенню економіки, науки та культури країни. Аргентинські нащадки українських іммігрантів розвивали медицину, точні науки, техніку, гуманітарні науки та мистецтво. Яскравим прикладом такого аргентинсько-українського культурного злиття є музика Чанго Спасюка, композитора та музиканта-місіонера, який, переплітаючи фольклорну музику України та Аргентини, створює нове народне аргентинське мистецтво».

Олег Воловина

ПОДЯКИ

Особлива подяка:

Народному депутату України пану Святославу Юрашу

Подяка за співпрацю у підготовці цього номера:

Пані Сесілії Рот
Пану Пабло Сесару
Доктору Олегу Воловині
Пані Роксолані Гнатюк
Доктору Яремі М. Тауридзькому

Команді Посольства Аргентини в Україні:

Послу пані Елені Летісії Мікусінські
Секретарю Аріелю Максу Санчесу Ромеро
Секретарю Мартіну Кастро
Ліц. Алехандрі Василик
Ліц. Вікторії Казьмірук
Ліц. Лесі Мілютенко